

Michal Kandler

Komunitní spolupráce při zajištění prevence rizik v prostředí taneční scény

Komunitní spolupráce při zajištění prevence rizik v prostředí taneční scény

Michal Kandler

© Úřad vlády České republiky, 2012
© Vydal Úřad vlády České republiky, 2012
1. vydání

ISBN 978-80-7440-060-5

Autor/
Mgr. Michal Kandler

Editoři/
MUDr. Viktor Mravčík
Mgr. Lucie Grolmusová

Jazyková korektura/
PhDr. Alena Palčová

Komunitní spolupráce při zajištění prevence rizik v prostředí taneční scény

Tento text je metodickým doporučením pro snižování rizik v prostředí hudební zábavy (diskotéky, kluby, festivaly a taneční párty), zejména s ohledem na rizika spojená s užíváním drog včetně alkoholu mezi návštěvníky. Je určen poskytovatelům preventivních a harm reduction drogových služeb, pořadatelům hudebních akcí, provozovatelům klubů a diskoték, zástupcům samospráv a voleným zástupcům.

Text je inspirován manuálem, který byl vytvořen partnery pracovní skupiny DC&D Safer Nightlife a publikován v rámci projektu Democracy, Cities & Drugs v roce 2008 pod názvem Safer Nightlife Projects: A European Proposition to Promote Safer Nightlife and Share Good Practice.

Manuál je dostupný na:
<http://www.safernightlife.org/digital-library>.

1 ÚVOD	9
2 DOPORUČENÉ ZÁSADY KE SPOLUPRÁCI ODPOVĚDNÝCH SUBJEKTŮ PŘI ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE RIZIK V PROSTŘEDÍ TANEČNÍ SCÉNY A NOČNÍHO ŽIVOTA	13
3 PODMÍNKY PRO KOMUNITNÍ SPOLUPRÁCI PŘI ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNĚJŠÍHO NOČNÍHO ŽIVOTA	17
3/1 Kompetence politiků a úředníků	18
3/2 Kompetence organizátorů tanečních akcí a provozovatelů klubů a diskoték	18
3/3 Kompetence odborníků a poskytovatelů služeb	19
3/4 Kompetence návštěvníků tanečních akcí a zúčastněné mládeže	19
4 ZALOŽENÍ PREVENTIVNÍHO PROJEKTU	23
4/1 Klíčové otázky	24
4/2 Zdroje a příklady informací při plánování projektu	24
4/3 Metody sběru dat od zúčastněných subjektů	26
4/4 Mapování situace v dané lokalitě	27
5 PLÁNOVÁNÍ A KOMUNITNÍ SPOLUPRÁCE	31
5/1 Stupně připravenosti – charakteristiky a strategie	31
6 ZDROJE A DOVEDNOSTI	41
6/1 Zdroje pro uspokojování potřeb	41
6/2 Další dovednosti a zdroje užitečné pro rozvoj projektu	43
7 PŘÍKLADY KONKRÉTNÍCH OPATŘENÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ A SNÍŽENÍ RIZIK V PROSTŘEDÍ NOČNÍHO ŽIVOTA	45
8 ROZDĚLENÍ TYPŮ AKCÍ PODLE RIZIK A DOPORUČENÝCH INTERVENČÍ	49
9 PŘEHLED PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ A PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE	53
10 MOŽNÉ PRÁVNÍ PROBLÉMY V ŠIRŠÍM KONTEXTU	57
11 ZÁVĚR	61
LITERATURA	67

ÚVOD

Prostředí taneční scény a nočního života je specifickým odvětvím hudebního a kulturního využití, prostředím zábavy, rekreace, turizmu, ale i obchodu¹ a sebevyjádření mladých lidí s mnoha sociokulturními, ekonomickými a zdravotními efekty na celou společnost. Můžeme zde pozorovat různé jevy, ať už kopírující globální kulturní a obchodní trendy, přicházející k nám ze zahraničí, či jiné jevy specifické pro české prostředí nebo jevy týkající se výhradně regionálních podmínek. Prostředí akcí ani typ návštěvníků nejsou jednotné, registrujeme různé typy akcí od velkých festivalů s vysokou mírou organizace, kde se střetává taneční hudba s rockovými kapelami, přes spontánní „freetekno“ akce ve volné přírodě až po malé klubové večírky a diskotéky pro desítky až stovky návštěvníků. I přes rozdílná prostředí můžeme identifikovat společné trendy a rizika, kterým je možné účinně předcházet.

Po celé Evropě se užívání legálních a ilegálních drog stalo nedílnou součástí nočního života a komplexní problematikou, kterou je potřeba se zabývat. Z výzkumů Evropského centra pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) a českého Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti (NMS) vyplývá, že mezi návštěvníky klubů, diskoték a tanečních akcí v ČR je mnohem častější konzumace nelegálních drog než mezi běžnou populací a že v tomto prostředí se mladí lidé nejčastěji setkávají s nabídkou drog (Škařupová, 2010; Mravčík et al., 2010). Vyznavači tanečních akcí a nočního života zde mohou hledat a nacházet nejenom zdroj zábavy, ale i prostor pro seberealizaci či prostředek obživy (např. barmani, DJové, promotéři). Spíše než okrajový prostor jde tedy o místo k setkávání, kde se příznivci taneční kultury odreagovávají od stereotypu všedního dne, potkávají nové lidi, podstupují nové zážitky, což také zahrnuje rizika související s konzumací drog (DCetD Safer Nightlife partners, 2008, s. 5).

U návštěvníků tanečních akcí užívajících psychotropní látky se jedná nejčastěji o tzv. rekreační užívání drog (Kandler, 2008b). I když se v prostředí tanečních akcí a nočního života nemusí jednat o užívání drog ve fázi rozvinuté závislosti², přesto se u návštěvníků mohou objevit některé problémy spojené s konzumací drog včetně alkoholu. Může se jednat o tzv. škodlivé užívání³. „Mezi bezprostřední rizika užívání rekreačních drog patří např. dehydratace následkem dlouhotrvajícího tance ve špatně větraných místnostech, dopravní a jiné nehody, nadměrné pití alkoholu, zdravotní rizika spojená s užitím tablet prodáváných jako extáze, které ale obsahují jiné psychoaktivní látky“ (EMCDDA et al., 2003, s. 3).

V praxi nízkoprahových služeb⁴, samosprávy i pořadatelů se při minimalizaci rizik v prostředí zábavy podle dosavadních zkušeností jeví jako nejvíce efektivní partnerská spolupráce (tzv. komunitní spolupráce). Toto metodické doporučení předkládá možné návrhy konkrétních opatření na úrovni komunitní spolupráce v oblasti předcházení a minimali-

1 Včetně trhu s legálními i nelegálními drogami.

2 Podle Mezinárodní klasifikace nemocí (dále MKN-10) je hlavní popisnou charakteristikou syndromu závislosti často silná, někdy přemáhající touha (tzv. craving) brát psychoaktivní látky, včetně léků, alkoholu nebo tabáku.

3 Škodlivé užívání je podle MKN-10 definováno jako užívání poškozující somatické nebo duševní zdraví.

4 Zejména terénní programy zaměřené na snižování škod (harm reduction) souvisejících s užíváním drog včetně alkoholu, které kladou co nejmenší překážky, tzv. „práh“ k využití služby (většinou je možné využívat služeb anonymně a bezplatně).

zace rizik spojených s taneční scénou a nočním životem. Neklade si za cíl hledat původce problémů, ale navrhnout soubor opatření, který je realizovatelný zúčastněnými subjekty a který může problém minimalizovat nebo pozitivně ovlivnit.

Pravděpodobně bychom těžko hledali festival, taneční párty, klub či diskotéku, kde není dostupný alkohol, případně jiné drogy ovlivňující psychický stav a vnímání návštěvníků. Pravděpodobně také nenajdeme personál klubu, bezpečnostní službu či barmany, kteří by neměli čas od času problémy s agresivními hosty, úrazy či dalšími důsledky rizikového chování spojeného s konzumací drog včetně alkoholu. Samospráva může pomoci nastartovat pozitivní procesy řešení problematiky v této oblasti, odborníci na prevenci mohou usnadnit komunikaci o těchto mnohdy tabuizovaných tématech, přičemž klíčovými partnery pro spolupráci jsou pořadatelé tanečních akcí a provozovatelé klubů, kteří mohou umožnit přístup preventivních služeb k návštěvníkům a realizovat konkrétní opatření na vlastních akcích a ve vlastních klubech. V oblasti řešení problémů v prostředí taneční scény a nočního života nemůže být zodpovědnost kladena pouze na samotné návštěvníky, pouze na provozovatele klubů a pořadatele akcí, pouze na preventivní služby nebo pouze na samosprávu – na efektivním řešení musí spolupracovat všechny tyto subjekty společně a každý svým dílem (Kandler, 2008b).

Úkolem tohoto metodického doporučení je sdílet zkušenosti dobré praxe a pomoci tak politikům (např. starostům, radním pro bezpečnost, sociální nebo zdravotní oblasti), úředníkům (např. vedoucím sociálních nebo zdravotních odborů, protidrogovým koordinátorům), poskytovatelům služeb a zainteresovaným skupinám posoudit odpovědi na následující otázky (DC&D Safer Nightlife partners, 2008, s. 5):

- Jak porozumět potřebám místních obyvatel a návštěvníků akcí a oslovit je?
- Jak vytvořit projekty, které by odpovídaly jejich potřebám?
- Jaké přístupy jsou účinné pro zajištění prevence rizik v prostředí taneční klubové scény?
- Jak udržet preventivní projekty funkční?
- Jak efektivně spolupracovat na sdílení osvědčených zkušeností?

DOPORUČENÉ ZÁSADY
KE SPOLUPRÁCI ODPOVĚDNÝCH
SUBJEKTŮ PŘI ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE
RIZIK V PROSTŘEDÍ TANEČNÍ SCÉNY
A NOČNÍHO ŽIVOTA

Pro práci s mládeží, pohybující se v oblasti taneční scény a nočního života, platí několik zásad, které mohou pomoci k lepšímu pochopení této komunity a efektivnější spolupráci.

1. Přijmout, že každá generace experimentuje a testuje vlastní i společenské hranice

Účast na kultuře tanečních akcí je součástí osobního růstu a sociálního vývoje pro mnoho mladých lidí. Odehrává se v prostředí, kde nevyhnutelně dochází k různým experimentům, ze kterých plynou různá rizika. Může se jednat o sexuální experimenty, užívání drog včetně alkoholu, kaskadérské kreace a další aktivity k umocnění psychického a fyzického prožitku.

Při práci s účastníky tanečních akcí a nočního života je třeba sledovat nové trendy a fenomény mezi mladými lidmi a obnovovat preventivní informace jim předávané.

2. Pochopení potřeb mládeže a komunity

Kultura tanečních akcí a nočního života může být spojována se setkáváním různých komunit sdružených podle místa (z jedné obce), zájmu (např. fotbalisté) nebo životního stylu (např. vyznavači freetekno kultury, hip-hopu, rastafariánství, neonacizmu, anarchizmu apod.). Představuje kreativní prostor pro osoby s nadáním pro hudbu, umění a zábavu, kde se mohou uplatnit jejich manažerské dovednosti, podnikavost a organizační schopnosti.

Tyto schopnosti, talent a kvality mohou být v rámci preventivní činnosti rozpoznány a podporovány tak, aby bylo možné je rozvíjet bezpečně a pozitivně.

3. Bezpečnost, zdraví a zábava

Mnoho lidí pro umocnění zážitků v prostředí taneční klubové scény konzumuje legální a ilegální drogy. Dosažitelným a reálným cílem je poskytnout těmto konzumentům informace a podporu, která jim pomůže předcházet rizikům s tím spojeným a činit zdravá rozhodnutí.

4. Podpora pozitivního sebevyjádření

Všechny aspekty životního stylu vyznavačů taneční kultury, dokonce i ty, které jsou obecně považovány za okrajové nebo v rozporu s „dobrými mravy“, nabízejí mladým lidem příležitost k integraci, pocit identifikace a příslušnosti k nějaké skupině. Úkolem všech zapojených složek (viz kapitola 3) je zajistit, aby se mladí lidé setkávali způsobem, který může rozšířit jejich sociální vazby a umožní jim se pozitivně rozvíjet.

5. Být realističtí

Určitá část taneční klubové scény je součástí lukrativního trhu, který je ovládán především ziskem. V některých oblastech (zejména v hustě osídlených městských a turistických oblastech) je taneční scéna důležitou součástí místní ekonomiky, přitahuje investory a podporuje turismus. Je nezbytné, aby byla zajištěna bezpečnost „konzumentů“ pomocí vhodných postupů a legislativy, avšak též s přihlédnutím k ekonomickým přínosům pro místní ekonomiku a investory.

S obchodními dodavateli v prostředí taneční klubové scény se musí zacházet stejně jako s jejich spotřebiteli: realisticky a pragmaticky. Prodej drog (včetně legálních) na tanečních scénách všech typů tvoří součást celosvětového legálního i nelegálního obchodu s miliardovými obraty. Tradiční legislativa a její prosazování se ukazují jako málo flexibilní a nedostatečné vůči tlakům tohoto průmyslu, který pokračuje v tvorbě nových trhů a nových produktů, pro které jsou návštěvníci tanečních akcí a mládež ideálními zákazníky.

Reakce na aktuální rizika v prostředí tanečních akcí a nočního života včetně užívání drog a alkoholu zde mohou prostřednictvím vhodných intervencí vytvořit bezpečnější prostředí. Zúčastnění poskytovatelé služeb by se měli průběžně vzdělávat o účincích a rizicích užívání drog (včetně legálních), sledovat trendy na trhu a taneční scéně, zajistit prevenci dlouhodobých i krátkodobých negativních dopadů užívání těchto látek, aby mohli poskytnout informace o aktuálních trendech pro zodpovědné činitele (místní zastupitele, protidrogové koordinátory apod.).

6. Partnerská spolupráce

Každá komunita by měla zajistit bezpečí mladých lidí v prostředí taneční scény a nočního života a současně podpořit jejich svobodu. Z tohoto hlediska je stěžejní spolupráce mezi všemi účastníky (návštěvníky klubů a tanečních akcí, jejich vrstevníky, poskytovateli služeb, politiky a donátory služeb), která má vést ke zvýšení úsilí a rozvoji partnerství zúčastněných subjektů.

Společným cílem všech zúčastněných subjektů by mělo být dosažení podpory bezpečnějšího životního stylu vyznavačů taneční kultury a nočního života.

Doporučení z praxe

- Co se týče cílů drogové prevence i represe, tak pravděpodobně není vzhledem k omezeným kapacitám a omezené legislativě reálné na většině tanečních akcí a v prostředí nočního života zabránit veškerému užívání drog, avšak lze spolu se zástupci odborníků i samotných členů zúčastněných komunit identifikovat nejzávažnější problémy spojené s užíváním drog a pracovat na jejich zmírnění⁵ (např. konzumace alkoholu mladistvými, řízení pod vlivem drog včetně alkoholu). Příklady možných opatření jsou uvedeny v kapitole 7.
- K lepšímu pochopení problémů a možností řešení spojených s prostředím taneční scény a nočního života přispívá znalost znaků jednotlivých typů subkultur (komunit lidí se stejným životním stylem odlišujícího se od tzv. hlavního/většinového proudu), jejichž zastánci jsou v lokalitě aktivní a pořádají vlastní akce; je vhodné vyhledat a pozitivně motivovat ke spolupráci jejich aktivní představitele (DJe, rapery, zpěváky, pořadatele, vůdčí osobnosti) nebo alespoň zahrnout do spolupráce někoho, kdo se na těchto akcích pohybuje a má dobrou znalost prostředí.

⁵ Snižováním škod způsobených užíváním drog včetně alkoholu se zabývají tzv. harm reduction programy; seznam programů, které se pohybují v prostředí taneční scény a nočního života v ČR, naleznete v kapitole 9 této publikace.

- U jednotlivých typů komunit členěných podle životního stylu lze identifikovat pozitivní vzorce chování, které je vhodné propagovat a podporovat (např. principem hip-hopové kultury je aktivní přístup v oblasti výtvarného umění, tance a hudby, freetekno kultura zvaná DIY – „udělej si sám“ podporující nezávislost a svobodu), i možné rizikové prvky chování v prostředí hromadně kulturních akcí, které je vhodné aktivními opatřeními omezit⁶ (konkrétní nástroje pro zjištění skutečných rizik a problémů v dané lokalitě nebo na konkrétní akci naleznete v kapitole 4; není vhodné podléhat obecným stereotypům spojovaným s určitým typem subkultury).
- Ze zkušeností v ČR i ostatních zemích EU se ukazuje, že represivní omezování a postihování samotných organizátorů akcí a provozovatelů klubů a diskoték výskyt rizikových a sociálně nežádoucích jevů, jako je užívání drog včetně alkoholu, násilí a vandalismus, většinou nijak neomezí. Zpravidla se tyto problémy pouze přesunou jinde, do méně kontrolovaného prostředí (okrajových částí měst, parků apod.). Pro skutečné omezení těchto jevů je žádoucí pozvat a pozitivně motivovat ke spolupráci všechny zúčastněné subjekty, které mají potenciál tyto jevy a jejich negativní důsledky minimalizovat.
- Zveličování problémů v prostředí taneční scény a nočního života může být ze strany politiků, samosprávy, represivních složek nebo poskytovatelů služeb sice účinným prostředkem k získání pozornosti občanů, avšak pravděpodobně povede ke ztrátě jejich důvěryhodnosti u zástupců taneční scény a organizátorů. Např. nikdo z nich nejspíše neuvěří, že v důsledku užívání drog ztratí sociální statut, naopak velká část rekreačních konzumentů v prostředí taneční scény a nočního života jsou prosperující studenti a aktivní mladí lidé v různých oblastech. Z tohoto důvodu je vhodné se v rámci společné komunikace domluvit na konkrétních výstupech směrem k veřejnosti, na tom kdo, jak, komu a jaké informace bude poskytovat, a také se zaměřit na medializaci reálného obrazu taneční scény a nočního života s pozitivními i negativními aspekty. Budování důvěryhodnosti u návštěvníků a mladých lidí umožní výše uvedeným institucím s nimi spolupracovat na minimalizaci reálných rizik vztahujících se k místní taneční scéně a prostředí nočního života.

6 Viz tabulku možných opatření v kapitole 7.

PODMÍNKY
PRO KOMUNITNÍ SPOLUPRÁCI
PŘI ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNĚJŠÍHO
NOČNÍHO ŽIVOTA

Snížení rizik v prostředí zábavy je možné dosáhnout spoluprací mezi politiky, poskytovateli služeb, organizátory a účastníky tanečních akcí, zapojením do vlastní komunity a působením na skupiny mladých lidí v prostředí taneční scény a nočního života. V každé oblasti je zapotřebí zapojit do aktivní spolupráce okruh partnerů s přihlédnutím k lokálním možnostem. Partneři by si měli nejdříve definovat svoje klíčové kompetence a efektivně si rozdělit funkce. Následuje přehled kompetencí jednotlivých subjektů.

Politici a úředníci by měli	– akceptovat, že rychlost změn v prostředí taneční kultury je větší než rychlost změn v politice, – snažit se předvídat a být aktivní, ačkoli politika a legislativa nejsou vždy schopny převzít iniciativu pro prevenci rizik v prostředí klubové scény, – poskytovat preventivním projektům prostor a flexibilitu, aby jim byl umožněn rozvoj služeb a přizpůsobily se tak měnícím se potřebám.
Organizátoři a provozovatelé hudebních klubů a diskoték by měli	– být otevření spolupráci s preventivními, bezpečnostními a zdravotními službami, protože zajištění podpory a bezpečí pro zákazníky je také dobré pro byznys, – umožnit prostřednictvím vhodného školení a pokynů, aby personál podniku přispěl k prevenci rizik, – brát do úvahy potřeby svých zákazníků a reagovat na ně, což pomáhá zvýšit prestiž podniku. Kvalita poskytovaných služeb zahrnuje bezpečnost a pohodlí zákazníků.
Preventivní, sociální a zdravotní služby by měly	– být připraveny přizpůsobit se a upravit svoje přístupy tak, aby odpovídaly lokálním podmínkám. Neexistuje žádný zaručený recept na úspěch, pouhé sdílení dobrých nápadů a zkušeností může pozitivně ovlivnit jejich práci.
Všichni partneři by měli	– podporovat zapojení návštěvníků a mladých lidí do spolupráce na prevenci rizik (dotazování, osobní účast, ankety, veřejná setkání, sociální sítě), – iniciovat spoluúčast lokálních politiků, organizátorů, zdravotníků, bezpečnostních složek a vůdčích osobností občanských komunit pro podporu zdravé a bezpečné taneční scény a nočního života (neefektivnější osobními kontakty a vlastním příkladem).

V následující části je uveden detailnější výčet kompetencí jednotlivých subjektů vhodných pro komunitní spolupráci na zajištění bezpečnějšího nočního života. Neznamená to, že by všechny kompetence musely mít jednotlivé subjekty v plné míře před zahájením spolupráce, avšak měly by je během spolupráce začít uplatňovat anebo pracovat na jejich zlepšení.

3/1

Kompetence politiků a úředníků

Podrobnější kompetence politiků (např. starostů, radních pro bezpečnost, sociální nebo zdravotní oblast) a úředníků (např. vedoucích sociálních nebo zdravotních odborů, protidrogových koordinátorů a koordinátorů prevence kriminality) pro zajištění komunitní spolupráce při zajištění prevence rizik v prostředí taneční scény:

- Vytvářejí platformu pro komunikaci s profesionály tak, aby místní i národní politika a legislativa byly formovány realistickými informacemi a pohledy lidí, kteří mají blízko k taneční kultuře (např. formou pracovních skupin).
- Konzultují s poskytovateli služeb postupy a legislativu, naslouchají zkušeným poskytovatelům služeb pro pochopení souvislostí a předvídání opačných efektů (např. aby nebyli návštěvníci tanečních akcí nuceni uchýlit se do nebezpečnějšího prostředí v důsledku represe).
- Rozumí úhlu pohledu organizátorů a chápou reálný dopad úředních postupů a legislativy.
- Efektivně spolupracují se zainteresovanými politickými činiteli při nastavování podmínek včetně legislativy tak, aby zdravotnictví, právo, postup policie a politika ohledně mládeže byly konzistentní.
- Spolupracují se svými protějšky v ostatních městech a zemích na rozvoji prevence rizik v prostředí taneční scény a nočního života (výměna zkušeností a dobré praxe formou konference, vysílání odborníků na stáže, pozvání odborníků z jiných měst/zemí).
- Podporují odborná setkávání poskytovatelů služeb (konference, pracovní skupiny, výměnné stáže) poskytováním nebo sdílením zdrojů (finance, vybavení, personál, prostory atd.) a umožní jim spolupráci na regionální, národní i mezinárodní úrovni pro získávání a šíření zkušeností a dobré praxe na nejvyšší úrovni tak, aby se efekt dostavil pro pracovníky, dobrovolníky i cílovou skupinu mládeže a návštěvníků tanečních akcí přímo „v terénu“.
- Flexibilně zpřístupní zdroje tak, aby poskytovatelé služeb mohli efektivně pracovat na propagaci a ochraně zdraví v prostředí různorodé taneční scény.
- Respektují znalosti a techniky používané poskytovateli služeb v různých typech prostředí (open air akce, undergroundové kluby, freeteko párty), kde mohou být pracovníci/dobrovolníci jediným prostředníkem k zajištění kontaktu s ostatními institucemi v případě akutních problémů (záchranná služba, policie atd.), podporují školení pracovníků na místní úrovni a umožní jim rozvoj spolupráce s jejich kolegy a s dobrovolníky.

3/2

**Kompetence organizátorů tanečních akcí
a provozovatelů klubů a diskoték**

Podrobnější kompetence promotérů (pořadatelů) hudebně-tanečních akcí a provozovatelů hudebních klubů a diskoték pro zajištění komunitní spolupráce při zajištění prevence rizik v prostředí taneční scény:

- Sdílejí informace o trendech a problémech, týkajících se bezpečí jejich zákazníků.
- Efektivně spolupracují s poskytovateli služeb a s policií.
- Pracují v rámci pravidel a strategií, které zdůrazňují bezpečí a podporu zákazníků před samotným ziskem.
- Organizátoři zjišťují výskyt nových trendů v prostředí taneční scény a nočního života, s poskytovateli služeb spolupracují, sdílejí informace a ve vlastních klubech a na vlastních akcích jim umožňují nabízet služby návštěvníkům.
- Navazují spolupráci s ostatními organizátory, společně vytvářejí kodexy praktik mezi konkurencí zamezující jakémukoli soupeření, které může uškodit bezpečnosti nebo kvalitě služeb zákazníkům (např. aktivity podporující nadměrnou konzumaci alkoholu, nemožnost se provětrat apod.).
- Umožní poskytovatelům realizaci služeb v okolí klubu a zajistí jim bezpečný přístup do tohoto prostředí.

3/3

Kompetence odborníků a poskytovatelů služeb

Podrobnější kompetence profesionálů a poskytovatelů z oblasti sociálních, zdravotních a preventivních služeb (terénní programy, protidrogová prevence, prevence HIV/AIDS atd.) pro zajištění komunitní spolupráce při zajištění prevence rizik v prostředí taneční scény:

- Zajišťují návštěvníkům možnost vyjádřit se k přípravě, průběhu a vyhodnocování preventivních akcí.
- Zajistí a vyhodnotí sběr informací, který zahrnuje potřeby návštěvníků a trendy na místní taneční scéně, a poskytnou tyto podklady pro ostatní partnery (služby, politiky, úředníky a donátory).
- Vypracují společně s partnery kodex spolupráce s důrazem na zdraví a bezpečnost návštěvníků, který zahrnuje zajištění bezpečnosti pracovníků z řad poskytovatelů služeb na taneční scéně a v prostředí nočního života a jejich efektivní práce.
- Respektují potřeby organizátorů tanečních akcí a provozovatelů hudebních klubů a diskoték. Pracují tak, aby podpořili kvalitu jejich nabídky a omezili předsudky ohledně jejich pověsti a obchodních praktik.
- Sbírají informace a pohledy návštěvníků a dalších osob spojených s taneční kulturou při zachování důvěry tak, aby se služby rozvíjely co nejlépe k naplnění svého účelu.
- Vyvinou a vyzkouší nové postupy k propagaci bezpečnější taneční scény, pomohou zhodnotit jejich efektivitu a sdílejí jejich výsledky s dalšími zainteresovanými subjekty.

3/4

**Kompetence návštěvníků tanečních akcí
a zúčastněné mládeže**

I samotní návštěvníci mají své kompetence a odpovědnost a i oni by se měli aktivně účastnit zajišťování podmínek pro svou zábavu a kulturní vyžití svým dílem:

- Podávají zpětnou vazbu, která je klíčová k efektivnímu plánování a rozvoji místní politiky snižování rizik v prostředí zábavy.
- Sdružují se, aktivně se zapojují do nabízených aktivit nebo je sami iniciují: pracovní skupiny, školení, společné diskuze (osobně, na sociálních sítích nebo webových stránkách o taneční scéně apod.).
- Dobrovolnicky se zapojují do společných akcí v rámci komunitní spolupráce při poskytování preventivních služeb a do dalších projektů zaměřených na snižování rizik v prostředí taneční scény a nočního života.
- Informují zástupce sociálních, zdravotních i preventivních služeb o svých potřebách a nových trendech na scéně, kde se pohybují.
- Účastní se testování nových preventivních akcí, hodnotí kampaně a kvalitu služeb v prostředí taneční scény.
- Šíří preventivní informace mezi svými vrstevníky a ve svém okolí (osobně, na sociálních sítích nebo webových stránkách o taneční scéně apod.).

Doporučení z praxe

- Při navazování spolupráce mezi samosprávou a pořadateli akcí je vhodné oboustranně projevít iniciativu a zájem o hledání společných řešení.
- Při zákonném oznamování akcí pořadateli na příslušném úřadě je vhodné ze strany samosprávy zachovat objektivní přístup, při společném partnerském jednání s pořadatelem si vyjasnit případné obavy z dopadu pořádání akce v dané lokalitě, případně si k tomu přizvat odborníky na prevenci v prostředí tanečních akcí a nočního života (např. kapitola 9 – Přehled preventivních programů a příklady dobré praxe).
- Při pořádání akce v dané lokalitě je dobré si uvědomit a shrnout nejen potenciální rizika s tím související, ale také ekonomické přínosy, které akce v dané lokalitě přinese (např. pronájem prostor, zvýšení tržeb místních obchodníků, turizmu apod.).
- Pro efektivní spolupráci je důležité od začátku jasné rozdělení rolí a úkolů jednotlivých skupin a zástupců: koordinátorem spolupráce by měla být samospráva, iniciátorem spolupráce, který může dát samosprávě podnět k řešení, bývá kdokoliv ze zúčastněných (kromě samotné samosprávy to mohou být sociální a zdravotní služby, policie, občané, volení zastupitelé, promotéři/provozovatelé klubů).
- Pro účinnou spolupráci na zajištění prevence rizik je důležité zvát zástupce jednotlivých stran jako potenciální partnery a odborníky pro jejich oblast působnosti, nikoliv jako potenciální původce problému.
- Pro efektivní spolupráci je důležité si nejdříve nastavit pravidla spolupráce (komunikace uvnitř skupiny, sdělování informací veřejnosti apod.), vytyčit si společně reálné a splnitelné cíle a sledovat jejich dosahování.

ZALOŽENÍ PREVENTIVNÍHO PROJEKTU

V každé komunitě jsou různé způsoby a trendy v užívání drog (včetně legálních) a také v uspořádání taneční scény. Místní organizace, které pracují na vývoji preventivního projektu, musí nejdříve zjistit zkušenosti mladých lidí, charakteristiky taneční scény, partnerů a komunity. Musí porozumět místní taneční scéně a užívání drog dříve, než začnou s vývojem odpovídajícího přístupu k místní situaci. Vzhledem k největšímu zacílení na kontakt s cílovou skupinou mládeže, návštěvníků tanečních akcí, případně uživatelů drog, bývají hlavním aktérem sběru informací poskytovatelé preventivních, sociálních a zdravotních služeb, avšak ostatní partneři by jim měli být nápomocni a umožnit jim co nejefektivněji požadované informace získat.

Politici a úředníci by měli	– uvědomit si omezenou kapacitu menších poskytovatelů služeb a nastavovat realistické časové plány pro implementaci nových strategií nebo při reakci na nové trendy, – upřednostňovat kritéria veřejného zdraví a veřejné zájmy, ale také brát v potaz relevantní místní potřeby.
Organizátoři a provozovatelé hudebních klubů a diskoték by měli	– sdílet informace s ostatními partnery, – podporovat personál klubů a tanečních akcí (barmany, dveřníky, ochranku, provozní, technický personál), aby zjišťoval a uvědomil si potřeby svých zákazníků, – poměřovat obchodní přínosy s ohledem na bezpečnost zákazníků a zároveň respektovat důvody jejich návštěvy (zábava, zážitky).
Preventivní, sociální a zdravotní služby by měly	– být trpělivé, krok po kroku zavádět preventivní projekty a navazovat partnerství a důvěru (zejména s pořadateli, provozovateli, návštěvníky tanečních akcí a dalšími aktéry nočního života), – akceptovat znalosti a zkušenosti jiných profesionálů, stejně jako znalosti a zkušenosti návštěvníků, – být připraveny na hledání různých nových zdrojů podpory, – být kreativní při identifikaci problémů a jejich potenciálních řešení.
Všichni partneři by měli	– všimnout si nabízených služeb a kvality podniků, které navštěvují, – sdílet informace s odborníky i mezi sebou, – být trpěliví a zároveň kreativní při navrhování zlepšujících opatření.

4/1

Klíčové otázky

Poskytovatelé služeb by měli nalézt odpovědi na určité klíčové otázky, které jim pomohou pochopit místní taneční scénu a užívání drog:

- Kdo jsou klíčoví partneři při poskytování služeb a informací návštěvníkům a mladým lidem (např. zařízení pro mládež, zdravotnické projekty, personál klubů)? Kde jsou, jak pracují a ke které oblasti taneční scény se vztahují?
- Kdo jsou organizátoři tanečních akcí a nočního života? Jak a kde pracují? Jaký personál zaměstnávají? Jakou část veřejnosti oslovují? Které poskytovatele služeb znají a důvěřují jim?
- Mají nějaké profesní sdružení? Jaké jsou jejich potřeby? Na čem jsou připraveni začít spolupracovat nejdříve?
- Kdo jsou lidé, kteří se podílejí na taneční kultuře? Jaké jsou charakteristiky různých skupin, které se angažují v prostředí taneční a klubové scény? Kam a kdy chodí? Jaký je jejich věk? Jaké jsou jejich preference v oblasti hudby, zábavy a prožitků? Kam si chodí pro informace a podporu? O jakých službách jsou informováni? Jaké mají povědomí o zdravotních rizicích spojených s nočním životem a jak jim předcházet?

4/2

Zdroje a příklady informací při plánování projektu

Organizace, u kterých budou poskytovatelé preventivních služeb hledat informace nutné pro plánování preventivních aktivit v prostředí nočního života (viz následující tabulku), jsou zároveň potencionálními partnery, jejichž podpora a spolupráce přispějí k dosažení dlouhodobých cílů. Hledání informací mohou poskytovatelé služeb využít jako příležitost k budování partnerství a sdílení nápadů a informací o své práci.

Příklady zdrojů důležitých informací od potenciálních partnerů

V následující tabulce najdete možné zdroje informací (subjekt, typ informací), které můžete využít při plánování preventivního projektu:

Pohotovostní služba	- Počet a typ případů intoxikací a dalších nežádoucích akutních stavů spojených s drogami včetně alkoholu - Počet a typ těchto případů spojených s konkrétními hudebními kluby a tanečními akcemi - Časy nahlášení takových případů - Typy těchto případů v průběhu let
Gynekologické a dermatovenerologické ambulance	- Počet postkoitálních (nouzových) antikoncepcí spojených s klubovým životem - Počet nechtěných těhotenství v cílové skupině určitého věku - Výsledky testování sexuálně přenosných chorob v cílové skupině určitého věku a typy těchto případů v průběhu určitého období

Psychologické a psychiatrické služby	– Počet léčených klientů nebo klientů v kontaktu v souvislosti s problémy spojenými s užíváním drog včetně alkoholu – Typy těchto případů v průběhu let
Policie	– Počet pachatelů a řešených skutků spojených s klubovým životem – Typy incidentů (např. napadení v opilosti, pokusy o znásilnění) – Počet incidentů spojených s neregulovanými tanečními akcemi (např. soukromé akce typu freetekno parties) – Povědomí o neregulovaných akcích – Počet zatčených pro držení nebo distribuci ilegálních drog v prostředí zábavy – Počet a typ dopravních nehod v souvislosti s tanečními akcemi – Povědomí o místním ilegálním drogovém trhu na taneční scéně – Změny v průběhu let
Služby drogové prevence (terénní programy, kontaktní centra)	– Počet případů spojených s užitím drog včetně alkoholu – Povědomí o místní drogové scéně a taneční scéně.
Programy zaměřené na mládež (nizkoprahové kluby pro děti a mládež, terénní programy pro mládež, domy dětí a mládeže, volnočasová centra, internáty apod.)	– Počet případů spojených s užitím drog včetně alkoholu. – Povědomí o místní drogové a taneční scéně
Ochranky, security služby na tanečních akcích a v prostředí nočního života	– Počet intervencí spojených s klubovým životem a intoxikací návštěvníků – Povědomí o místní drogové a taneční scéně – Změny v průběhu let
Promotéři, organizátoři a personál na tanečních akcích	– Počet a typ tanečních akcí – Povědomí o místní drogové a taneční scéně. – Změny v průběhu let

Další možné zdroje: služby pro podporu zdraví (např. zdravotní ústavy a hygienické stanice), praktičtí lékaři, lékárníci, večerky, taxikáři, instituce zabývající se imigranty, internet a sociální síť.

Poskytovatelé služeb potřebují k plnému porozumění místní taneční scéně a místnímu způsobu užívání drog kvantitativní, ale i kvalitativní data a informace. Kvalitativní informace se obtížněji sbírají, ale jsou nezbytné pro pochopení přístupů, které budou fungovat. Některé kvalitativní informace lze sbírat při poskytování služeb a při práci na taneční scéně, sběr jiných informací vyžaduje zapojení do širší komunity, která má různé pohledy na taneční scénu a užívání drog včetně alkoholu. Při jejich sběru vzniká také další prostor pro informování o službách a předcházení rizik v prostředí taneční scény a nočního života.

Podklady pro plánování preventivních projektů mohou být různé u různých aktérů, následují možné způsoby získávání informací od návštěvníků a ze širší komunity.

Zkušenosti a úhly pohledu návštěvníků tanečních akcí

Průzkumy (dotazníkové)	– Průzkumy mohou probíhat pomocí časopisů zaměřených na taneční scénu, webových stránek, přímo na místě konání akcí nebo v místech poskytování služeb (preventivní programy, zdravotnická služba atd.).
Ohniskové skupiny	– Návštěvníci tanečních akcí a mládež jsou zváni ke skupinovým sezením, aby sdíleli své úhly pohledu (za motivační odměnu: možnost podílet se na zlepšení služeb nebo tričko jako dárek apod.).
Pozorování	– Personál pracující na akci by měl pozorovat a zaznamenávat dění, je možná i pomoc dobrovolníků z řad návštěvníků.
Monitorování na akcích (preventivní programy, zdravotnická služba atd.)	– Personál uvedených služeb na akcích může sám sbírat a poskytovat údaje o počtu/věku/pohlaví uživatelů služeb a jejich komentáře.
Klíčoví informátoři	– Návštěvníci tanečních akcí a mládež jsou najímáni, aby poskytovali své názory (prostřednictvím výzkumných rozhovorů) nebo aby sbírali názory ostatních.
Monitoring internetu a nových technologií	– Přímé rozesílání zpráv z webu na mobil – On-line výzkumy, chat, diskuzní fóra a sociální sítě – Párty weby (např. www.techno.cz , www.rave.cz , www.nubreed.cz)

Širší komunita

Fóra a setkání	– Záznamy veřejných diskuzí
Stížnosti	– Monitorování stížností úřadům a policii ohledně hluku, obtěžování, rasizmu, námitky vůči provozovatelům podniků apod.
Klíčoví informátoři a ostatní	– Členové komunity mohou být najímáni, aby sdíleli své názory a sbírali názory sousedů a ostatních. – Organizátoři tanečních akcí by měli sdílet své znalosti a umožnit kontakty s návštěvníky. – Někteří organizátoři a promotéři mohou pomoci při sběru názorů a zkušeností ostatních organizátorů a promotérů. – Povědomí policie o místním dění (rozhovor)

4/4

Mapování situace v dané lokalitě

Po sběru dat od všech zúčastněných můžeme zmapovat celkovou situaci na konkrétním místě. Můžeme požádat zapojené organizace o zodpovězení několika otázek pro upřesnění:

- Které problémy a obavy jsou vážné/naléhavé/méně závažné/méně naléhavé?
- Které problémy mohou být vyřešeny rychle a snadno pomocí jednoduchých krátkodobých strategií?
- Které problémy jsou komplexní a vyžadují dlouhodobé plánování?
- Které problémy mohou být vyřešeny pomocí jedné organizace a pro které je potřeba spolupráce?
- Které informace budou důležité pro měření naplňování cílů po určitém čase?
- U kterých dat očekáváme pozitivní změnu jako výsledek prevence (např. snížení výskytu přestupků souvisejících s nočním životem)?
- Jaké cíle a metody mohou mít jednotliví partneři společně (např. propagace prevence rizik na taneční scéně se mohou shodovat s cíli pro podporu sexuálního zdraví nebo bezpečí komunity)?
- Jak vysvětlíme potenciální přínosy partnerům a jak budeme sdílet cíle tak, abychom pracovali efektivně (může být např. užitečné zjistit plánovací cykly potenciálních partnerů tak, abychom mohli ovlivnit společné cíle a dosáhnout jich v pravou chvíli)?

Pokud jsme si již zmapovali situaci, je dobré se o výsledky podělit s těmi, kteří přispěli vlastními daty, i s těmi, kteří si ještě stále neuvědomují závažnost situace. Sdílení informací a jejich hodnocení pomáhá propagovat projekty, které podporují bezpečnější taneční scénu, a to je také vhodné pro podporu dalšího sdílení informací.

Poskytovatelé služeb by měli mít na zřeteli aspekt stálého zkoumání a přehodnocování potřeb návštěvníků tanečních akcí, které se týkají nejen informací a předcházení rizik spojených s užíváním drog. Např. dostupná místní veřejná doprava může zvýšit bezpečí mladých lidí vracějících se domů z návštěv klubů nebo tanečních akcí (zvýšené riziko úrazu chodců pod vlivem alkoholu na nočních silnicích). Identifikace potřeb většinou ukazuje na nutnost spolupracovat více než pouhou výměnou kontaktů.

Doporučení z praxe

- Sběr informací před zahájením spolupráce je náročný proces na personální kapacitu a čas (plánování a vyjednávání), avšak kvalitní sběr informací a jejich analýza poskytnou nezbytné podklady pro budoucí účinné intervence. Bez hlubší znalosti prostředí a reálných problémů není možné zacílit účinné intervence – pravděpodobně to může vést k podceňování nebo přeceňování problémů nebo zacílení intervencí na jiné problémy, než které je skutečně zapotřebí řešit. Např. zkušenost s projektem Bezpečný klub v Plzni ukázala, že zodpovědní provozovatelé klubů nechtějí prodávat alkohol mladistvým, avšak některým jejich zaměstnancům chyběly praktické dovednosti pro kontrolu věku zákazníků anebo k tomu neměli vhodné podmínky – např. přeplněné bary. Další zkušeností z projektu byl fakt, že pokud je do podniku umožněn vstup osobám pod 18 let, není možné prakticky zabránit, aby podnik nenavštěvovali také mladistvé osoby pod vlivem alkoholu, které k němu získají přístup od starších kamarádů nebo v jiném podniku.
- Zdroje, množství a typ dotazovaných informací je vhodné předem stanovit na základě místních možností (některé instituce nejsou k dispozici nebo nejsou informace schopné poskytnout).
- Pro získání citlivých informací je nutné navázat s partnery vztah důvěry a diskrétnosti (zejména ve vztahu k publicitě), nabídnout jim určité výhody vyplývající ze spolupráce a dokázat jim vzájemnou výhodnost spolupráce (např. zvýšením prestiže podniku, propagací spolupracujících podniků, výhodnějšími podmínkami pro dotaci).
- Zástupci návštěvníků klubů a tanečních akcí jsou klíčovými informátory o dění na scéně, lze od nich získat informace i názory účinně a efektivně, např. prostřednictvím anket věnujících se taneční scéně v dané lokalitě (např. http://eskanoizze.com/old/Stare_stranky/Text/bezpecny_klub-anketa.html).

PLÁNOVÁNÍ A KOMUNITNÍ SPOLUPRÁCE

Do spolupráce je vhodné zapojit účastníky tanečních akcí a místní organizace pracující s mládeží, protože mohou poskytnout pohled cílové skupiny na problematiku a její reálnou zakázku. Jedním z nejdůležitějších předpokladů pro úspěšnou spolupráci je skutečnost, že každý z partnerů má jednoznačný prospěch ze spolupráce na projektu. Každý z partnerů si uvědomuje, jakým způsobem sám přispívá a také jak prospěje ostatním. Zároveň ví totéž od ostatních partnerů a uvědomuje si, jak těžké by bylo daných cílů dosáhnout, pokud by se o to snažila každá z partnerských stran sama.

Politici a úředníci	– by měli řídit součinnost (společný postup) mezi jednotlivými účastníky prostřednictvím partnerství, – mohou využít představitivosti, zkušeností a nových východisek od ostatních partnerů.
Organizátoři a provozovatelé hudebních klubů a diskoték	– mohou využít spolupráce s politiky a úřady k ovlivnění překážek, které omezují jejich podnikatelskou činnost (např. dohoda o průběhu kontrol), – mohou mezi partnery získat širší respekt a podporu při zavádění opatření prevence rizik v prostředí svých akcí a klubů, – měli by investovat čas a energii k většímu bezpečí ve vlastním klubu/akci a tím ke zlepšení situace pro jejich zákazníky.
Preventivní, sociální, zdravotní služby	– mohou dosáhnout úsporných opatření prostřednictvím spolupráce s ostatními partnery (sdílením činností, zdrojů a informací), – mohou dosáhnout úsporných opatření sdílením vybavení, prostor a spotřebního zboží (kondomy, letáky apod.), – měly by využít spolupráci s partnerskými organizacemi k získání nových uživatelů služeb a klientů, získání nových znalostí, dovedností a také zkušeností u vlastních zaměstnanců.

Po shromáždění potřebných informací a dat se plány a příprava preventivního projektu neobejdou bez zajištění podpory a spolupráce se zdravotnickými zařízeními, službami pro mládež, policií, justicí, místní samosprávou a pořadateli tanečních akcí. Mezi různými spolupracujícími subjekty i v širší komunitě místních obyvatel se mohou vyskytovat rozdílné stupně připravenosti k přijetí předložených návrhů a potřebám preventivních aktivit a projektů v prostředí taneční scény.

Následující tabulka ukazuje možné stupně připravenosti místních společenství k prevenci rizik v prostředí taneční scény a nočního života, jejich charakteristiky a strategie použitelné pro zahájení spolupráce. Odpovědnost za naplňování uvedených strategií by měla být na samosprávě a věcně příslušných odborech (např. sociální odbor, odbor zdravotnictví, bezpečnosti apod.), respektive volených zastupitelích, kteří však mohou jejich realizaci delegovat na místní služby a odborníky, do jejichž kompetencí uvedené činnosti spadají, pokud však v dané lokalitě takové služby a odborníci působí. V případě, že v dané lokalitě nejsou služby a odborníci na danou problematiku k dispozici, může samospráva a volení zástupci výkonem stanovených činností pověřit jiné instituce, které mají k dané oblasti nejbližší, a koordinovat jejich činnost, případně si najmout odborníky na danou problematiku z jiných lokalit, zajistit uvedené činnosti externě nebo vyškolit těmito odborníky vlastní personál nebo zaměstnance místních institucí nebo dobrovolníky (více k možnostem využití zdrojů v kapitole 6). Koordinační činnost v celém procesu by měla zůstat v kompetenci samosprávy.

Stupně připravenosti komunity	Charakteristiky	Použitelné strategie
Přehlížení	– Společnost si není vůbec vědoma míry výskytu a povahy užívání drog. – Taneční scéna může být okrajová, mimo hlavní proud (tzv. „underground“) nebo (např. v případě venkovských komunit) se odehrávat ve vzdálených městských oblastech, kam její návštěvníci cestují.	– Začněte se zjišťováním potřeb a zájmů mladých lidí a vyznačů taneční kultury – průzkumem a pozorováním, budováním vztahů (realizátorem pravděpodobně budou organizace zaměřené na práci s mládeží, nízkoprahové služby, terénní programy apod.). – Najděte služby, které se také zaměřují na prostředí taneční scény a nočního života, a zvyšujte jejich povědomí o problematice v tomto prostředí.
Tolerance	– Společnost místních obyvatel považuje místní taneční scénu za výhodnou a chce ji podpořit (např. ekonomické zisky plynoucí z pořádání festivalu v malém městě převažují nad výskytem incidentů). – Objevují se méně časté, případně nulové incidenty spojené s taneční scénou, které by se dotýkaly místní komunity, nebo	– Zdůrazňujte ekonomický a společenský prospěch plynoucí z prevence (jednejte společně a ujišťujte se o zvládnutí/prevenci incidentů). – Využívejte případové studie k dokreslení sociálních problémů (těch, kterých jsou si lidé vědomi) a dávejte je do souvislosti s taneční scénou a užíváním drog (např. údaje

	sporné sociální otázky nejsou přímo spojovány s taneční scénou.	o vysoké míře neplánovaných těhotenství v souvislosti s pohlavním stykem pod vlivem drog včetně alkoholu z rozhovorů s mladými těhotnými ženami).
Odmítání	– Víra nebo přesvědčení rozšířené v určitých komunitách zakazují užívání návykových látek a mezi-generační rozdíly a vztahy komplikují přiznání výskytu tohoto jevu a prevenci (např. v menšinových komunitách). – Legitimní právo na prosazování dobrého jména podniku může komplikovat přijetí výskytu tohoto jevu (např. majitelé nechťejí přilákat pozornost médií a veřejnosti).	– Posilujte vztahy s lídry těchto komunit a s rozvojem vzájemné důvěry zvyšujte jejich povědomí/informujte je. – Některé komunity mohou lépe reagovat na preventivní aspekty vaší práce (jednejte s nimi společně dříve, než se objeví negativní důsledky taneční scény). – Připravte analýzu ukazující ekonomický a společenský přínos.
Neúplné povědomí	– V minulosti se vyskytl nějaký incident (např. smrt ve spojitosti s drogami a taneční scénou) nebo sociální problém dosáhl krizového bodu, který zvyšuje ostražitost vůči problematice životního stylu vyznavačů taneční kultury a užívání drog v širších souvislostech. – Existují jedinci se zvýšeným povědomím o problematice, kteří začali ovlivňovat širší společenství. – Mediální zpravodajství o kultuře tanečních akcí mohlo zvýšit povědomí veřejnosti o této problematice.	– Informujte a vzdělávejte veřejnost pomocí dat a důkazů. – Zapojte širší komunitu do hledání řešení. – Budujte vztah s vůdčími osobnostmi a potenciálními klíčovými partnery.
Předběžné plánování	– Jedna nebo více organizací začaly spolupracovat – sdílet informace a budovat systém spolupráce. – Místní nebo státní správa je tlačena k podnikání konkrétních	– Vypracujte analýzu místních potřeb a strategický plán ve spolupráci s partnery. – Připravte návrh projektu. – Konzultujte s partnery

	kroků v souvislosti s taneční scénou a užíváním drog. – Organizace zabývající se drogovou problematikou jsou seznámeny s měnícími se trendy nebo narůstajícími problémy, k jejichž řešení nemají dostatek znalostí, dovedností, zdrojů a kapacity.	na všech stupních a budete připraveni na řešení problémů ohledně rolí, odpovědnosti a oblasti svého působení. – Definujte prospěch pro všechny možné partnery a komunitu a propagujte program prevence rizik na taneční scéně.
--	---	---

Následující tabulky představují stručný přehled fází projektu, popis jednotlivých fází včetně charakteristik a vhodných strategií. Ty mohou usnadnit plánování a určení priorit pro jednotlivé fáze projektu. Za naplňování uvedených strategií by opět měla být odpovědná samospráva a věcně příslušné odbory (např. sociální odbor, odbor zdravotnictví, bezpečnosti apod.), respektive volení zastupitelé, kteří však mohou jejich realizaci delegovat na místní služby a odborníky, do jejichž kompetencí uvedené činnosti spadají (viz předchozí odstavec). Koordinační činnost v celém procesu by měla zůstat v kompetenci samosprávy.

Jak začít preventivní projekt pro oblast snižování rizik na taneční scéně a v prostředí nočního života

Fáze	Charakteristiky	Použitelné strategie
Příprava	– Je znám komplexní obraz taneční scény, užívání drog, návštěvníků akcí a služeb, sestávající z dat a analýz včetně budoucího vývoje a rozvoje. – Proběhla diskuze s partnery. – Audit kvality služeb ověřil dovednosti a znalosti, slabé a silné stránky organizací.	– Ujistěte se, že zaměstnanci a vedení poskytovatelů služeb jsou seznámeni s cíli a záměry navrhovaných přístupů (viz kapitola 2). – Připravte zaměstnance poskytovatelů služeb prostřednictvím vhodného výcviku a podpory. – Určete, jaká osoba bude řídit spolupráci (nejlépe zaměstnanec samosprávy, vedoucí nebo pověřená osoba z odboru sociálního, zdravotního nebo odboru bezpečnosti, koordinátor drogové prevence nebo prevence kriminality). – Připravte systém a postupy k zajištění hladkého chodu projektu (zaznamenávání, monitoring, zdravotní a bezpečnostní politika atd.). – Projekt musí být flexibilní a musí být připraven k přehodnocování jednotlivých aktivit a podnikání potřebných kroků v souladu s realitou, jež se ukáže během jeho vývoje.
Zahájení	– Místní samospráva, pořadatelé tanečních akcí, poskytovatelé služeb a ostatní služby odsouhlasili data a analýzy a rozumí jim. – Partneri zvážili možná řešení, naplánovali projekt a zkušební provoz zvolených postupů. – Dojednání role a odpovědnosti realizátora projektu a přidělení potřebných zdrojů.	– Určete řídicí skupinu a zajistěte tak přetrvání jednání a zájmů. Členy řídicí skupiny by měli být zástupci všech zúčastněných institucí: samosprávy, poskytovatelů služeb, dobrovolníků, návštěvníků tanečních akcí a mládeže, volení zástupci. – Buďte flexibilní při udržování živé spolupráce (organizujte setkání s menšími skupinami). – Navrhnete alternativní plán jednání pro případ, kdy by kterýkoli z prvků

	– Stanovení cílů podle kritérií SMART⁷ a procesu jejich monitorování, který umožní sledovat a měřit jejich naplňování.	projektu selhal (zvažte rizika a pokuste se zjistit, které aspekty vykazují větší pravděpodobnost selhání, a připravte postupy, jak se v takovém případě zachovat). – Připravte dohody o spolupráci a zajistěte tak srozumitelnost a závazky (dohody, na počátku jednoduché, později komplexní, musí být rozvíjeny během celého procesu spolupráce).
--	---	---

Jak pokračovat a upravovat průběh preventivního projektu

Fáze	Charakteristiky	Použitelné strategie
Institucionalizace/stabilizace	– Projekt/politika/postup byl ohodnocen pozitivně a má příznivé účinky. – Spolupráce všech partnerů se stala běžnou a vítanou součástí místních služeb. – Přidělování zdrojů se pohnulo z pilotního období a bylo pevně zakotveno. – Výcvik poskytovatelů služeb, nábor a profesní rozvoj zaměstnanců, zdroje informací a reputace mezi návštěvníky tanečních akcí jsou již dobře zavedeny.	– Zaměstnanci poskytovatelů služeb jsou přímo zapojeni do spolupráce a předávají si zkušenosti, zajišťují tak kontinuitu práce, i pokud se vyskytuje fluktuace personálu. – Hodnotící metody zahrnují proces zjišťování představ všech zúčastněných. – Pravidelné aktualizace informací pomáhají informovat všechny zúčastněné partnery o vývoji projektu. – Postupy/plány jsou aktualizovány a zahrnují činnosti, které umožní rozvíjet projekt nebo zajistí výstupní strategie v případě ukončení/pře dání projektu.
Schválení/rozvoj	– Místní poskytovatelé služeb vyvíjejí, přijímají a zdokonalují postupy pro dosažení dlouhodobé udržitelnosti projektu.	– Zprávy o projektu se obecně šíří. – Semináře, konference nebo workshopy zajišťují sdílení dobré praxe. – Všichni spolupracující partneři získali potřebnou důvěru a podporu.

⁷ Specifické, měřitelné, dosažitelné, realistické, termínované

	– Ostatní služby v dané lokalitě a poskytovatelé podobných služeb z jiných lokalit získávají z projektu znalosti, které pak mohou přenést do podmínek své působnosti (např. zdravotníci, psychologové v dané lokalitě, partnerské preventivní programy z jiných lokalit apod.).	
Profesionalizace	– Přístup a postupy byly poskytovateli služeb přijaty a staly se součástí výcviku a dalšího profesního rozvoje zaměstnanců. – Odborníci z ostatních profesí (zdravotnictví, justice, sociální práce, práce s mládeží) se přizpůsobují a přijímají postupy do rámce svých činností.	– Výstupy projektu včetně klíčových prvků, znalostí a zkušeností jsou součástí vzdělávání dalších profesionálů. – Komunikace mezi organizacemi a společné vzdělávání odborníků z různých oblastí podporují přijetí jednotných přístupů a postupů.

Doporučení z praxe

- Různí lidé z různého prostředí mohou mít odlišné cíle i styly komunikace, nejsou zvyklí jednat společně „u kulatého stolu“. Zpočátku je možné jednat s jednotlivými zájmovými skupinami samostatně, až po vyjednání určitých závěrů nebo požadavků společně.
- Spolupráce musí přinášet všem partnerům krátkodobé i dlouhodobé přínosy.
- Hledání společného řešení problémů je efektivnější než hledání „viníka“.
- Konflikty mezi partnery mohou být způsobeny reálnou nerovností moci a zdrojů; všichni partneři by měli vědět, co jim spolupráce s ostatními partnery přináší.
- Při navazování spolupráce s promotéry a provozovateli klubů je možné se setkat s přístupem přehlížení problémů, bagatelizování nebo přenášení odpovědnosti na někoho jiného – vyplatí se zvát je jako experty na prostředí nočního života a možnosti řešení. Sami promotéři a provozovatelé nejlépe vědí, jaké intervence jsou pro ně reálné. Restrikce z pozice samosprávy a kontrolních orgánů je vhodné uplatnit pouze v případě nespolupráce – partnerský přístup je vhodnější k navázání spolupráce, což neznamená ustupovat ze zákonných povinností nebo odpovědnosti vůči občanům, spotřebitelům, místním obyvatelům.
- Promotéry s odmítavým postojem se nevyplatí „přemlouvat“ ke spolupráci. Po určité době spolupráce s ostatními promotéry a provozovateli a projevení pozitivních efektů možná i oni změni názor.

ZDROJE A DOVEDNOSTI

Nakonec je důležité definovat konkrétní zdroje (personál, informace, vybavení atd.) nutné pro zahájení, případné změny i udržení projektu prevence rizik v prostředí taneční scény a nočního života. Následující tabulka uvádí rozdělení rolí jednotlivých subjektů pro určení, vyhledání a sdílení těchto zdrojů.

Politici a úředníci by měli	– věnovat dostatek času procesu přípravy před uvedením projektu do praxe, – vytvářet atmosféru pro spolupráci prostřednictvím sdílení zdrojů (zajistit finance, nabídnout prostor, vybavení pro spolupráci), – podporovat drobné řadové partnery klíčové pro zapojení do místní taneční scény a komunity.
Organizátoři a provozovatelé hudebních klubů a diskoték by měli	– zvážit výhody dotování spotřebního zboží, které propojí jejich aktivity s činnostmi preventivních služeb (automat na kondomy, hygienické potřeby, špunty do uší apod.), – zvážit výhody poskytnutí prostor poskytovatelům služeb pro chill out, poskytování informací a dalších služeb (např. poradenství).
Preventivní, sociální, zdravotní služby by měly	– zaměřit se při rozšiřování nabídky služeb na profesní rozvoj zaměstnanců, – prostřednictvím aktivit, jako je teambuilding nebo neformální porady a intervize, si snáze udržet zaměstnance a dobrovolníky a posilovat tak jejich loajalitu.
Účastníci tanečních akcí by měli	– účastnit se jednotlivých jednání a propagovat preventivní aktivity.

Každá organizace může mít podle typu zaměření, sektoru působení, velikosti, místa působení i vlastních fundraisingových aktivit rozdílnou úroveň zdrojů. Vzhledem k rozdílným finančním možnostem a úrovni dalších zdrojů jednotlivých organizací je možné používat různé metody, které odpovídají možnostem dané organizace nebo aktuální situaci zdrojů.

Potřeby	Nižší úroveň zdrojů	Střední úroveň zdrojů	Vysoká úroveň zdrojů
Lidé	Dobrovolnické aktivity (např. peer programy)	Základně vybavené týmy s profesionály	Týmy se specialisty a profesionály
Informace	IT (sociální sítě)	Tištěné materiály	Mediální kampaň
Důvěryhodnost	Sdílením zkušeností	>>>	Pomocí marketingu a publikační činnosti
Spotřební zboží zdarma (voda, kondomy, špunty do uší apod.)	Partneři nebo sponzoři poskytují zdarma	>>>	Produkty s vlastní značkou
Zázemí preventivního chilloutu	Neformální rozhovor 1 : 1	>>>	Plně vybavený prostor obsluhovaný specialisty
Zázemí pro kontaktování (informace, podpora a péče)	Vypůjčené prostory partnera (vypůjčené prostory a vybavení klubu, chill out, stánek, stan)	Sdílené prostory (společný stánek, stan, chill out, dodávka s další službou, např. zdravotníky)	Vlastní prostory (vlastní stánek, stan, chill out, dodávka)
Služby nejvyšší podpory (poradenství, krizová intervence)	Dobrovolní poradci, svépomocně	>>>	Placení poradci nebo cílené referování do dalších odborných služeb
Včasně varování před novými nebezpečnými drogami	Ústně („šuškanou“)	Letáky	Zpravodajský systém na webu (např. www.extc.cz)

6/2

Další dovednosti a zdroje užitečné pro rozvoj projektu

- Komunitní rozvoj – shromažďování pohledů všech zúčastněných.
- Komunikace a vyjednávání – spolupráce s politiky a médii, představování projektu návštěvníkům tanečních akcí, mládeži a společnosti.
- Vedení – rozvoj spolupráce a řešení problémů, přesvědčování a ovlivňování komunit a zastupitelů.
- Práce s mládeží – přímá práce s návštěvníky tanečních akcí a mládeží (terénní programy, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, domy dětí a mládeže, zájmová sdružení apod.).
- Přímá zkušenost současných nebo bývalých příznivců taneční kultury.

Doporučení z praxe

- Pro udržení projektu je nutné mít zajištěno personální obsazení klíčových aktérů, zástupců organizací, institucí a podniků, které jsou nutné k pokračování spolupráce.
- Pro udržení aktivit projektu se vyplatí určit případná rizika pro jednotlivé zdroje a krizové scénáře (ukončení financování, změna politiky, odchod klíčových zaměstnanců).
- Krizový scénář pro udržení a pokračování, případně ukončení a předání projektu by měl zahrnovat alternativní zdroje anebo postup pro předání výstupů projektu a možné formy návazné práce v případě ukončení finančního zdroje.
- Pro udržení úspěšné strategie je vhodné zajistit profesní rozvoj všech zaměstnanců v případě odchodu vůdčích osobností.
- Pro nastavení rovných podmínek pro všechny pořadatele je vhodné samosprávou upravit pořádání akcí formou vyhlášky. Spolupracující pořadatel může mít pocit ekonomického znevýhodnění oproti ostatním pořadatelům, kteří nespoluupracují (určitá opatření technického rázu mohou být finančně nákladná, např. možnost vyvětrání pro návštěvníky, klimatizace, ochranka). Podrobný návod k tomu naleznete na webu <http://www.mvcr.cz/clanek/metodicke-materialy-pro-obce-k-akcim-typu-techno-party.aspx>.
- O spolupráci samosprávy s pořadatelem na zajištění bezpečnějšího prostředí na tanečních akcích a v prostředí nočního života je vhodné informovat veřejnost prostřednictvím médií. Propagujte nejen spolupracující organizátory a provozovatele klubů a diskoték, ale i myšlenku bezpečnějšího nočního života a efektivnost prevence. Porovnejte náklady na preventivní opatření s náklady možných dopadů bez preventivních opatření – nejlépe podle reálných situací, které se udály dříve (např. výjezdy záchranné služby v případě akutních zdravotních obtíží návštěvníků, výjezdy policie v případě trestné činnosti, zdravotní péči v případě úrazů, předávkování alkoholem nebo jinými drogami, nákazy HIV, žloutenkou apod.). Prezentujte tato srovnání veřejnosti.

PŘÍKLADY KONKRÉTNÍCH OPATŘENÍ
PRO ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ
A SNÍŽENÍ RIZIK V PROSTŘEDÍ
NOČNÍHO ŽIVOTA

Následující tabulka poskytuje přehled rizik spojených s pobytem na taneční scéně, vztah k užívání drog a možnosti intervencí (Bellis et al., 2002 in Saberžanovová & Vacek, 2011, s. 5).

Riziko	Vztah k užívání drog	Možné intervence
Akutní zdravotní problémy související s užitím drog včetně alkoholu (předávkování, bad tripy, nečekané a nechtěné reakce)	– Vysoká míra užívání drog mezi návštěvníky akcí – Zhoršené rozpoznávací schopnosti vlivem intoxikace, ztráta zábran – Experimentátoři, prvouživatelé – Nové drogy, neznámé složení, neznámé účinky – Neznámý původ drogy – Kombinování více drog i s alkoholem	– Informace o účincích drog včetně alkoholu – Informace o nových drogách – Informace o bezpečnějším užívání – Dostupnost krizové intervence, první pomoci – Klidové zóny (chill out) – Odkazování do další péče
Užívání alkoholu osobami mladšími 18 let	– Intenzivnější negativní důsledky užívání u mladistvého organismu – Vyšší riziko problémového užívání a rozvoje závislosti u mladistvých osob – Snižení zábran a vyšší tendence užívat i jiné drogy nebo ve větší míře včetně tabáku	– Zákaz vstupu osobám pod 18 let – Rozlišení návštěvníků podle věku do a od 18 let pro usnadnění kontrol při prodeji alkoholu – Prohlídky návštěvníků u vstupu – Monitoring prostoru akce – Školení personálu o podávání alkoholu za účasti policie
Dehydratace a hypertermie	– MDMA a další drogy ovlivňují termoregulaci – Intenzivní a vyčerpávající tanec – Dehydratace způsobená konzumací alkoholu	– Zabránit přehřívání prostor – Dobré odvětrání a regulace teploty – Chladné a tišší odpočinkové zóny (chill out) – Možnost opustit prostor akce a znovu se vrátit – Přístup k chladné vodě zdarma – Informace o účincích drog – Testování drog – Místnost první pomoci a vyškolený personál

Úrazy (pořezání střepy, popáleniny, pády atd.)	- Deorientace způsobená intoxikací - Anestetické působení drog včetně alkoholu - Nedostatek strachu - Zvýšená sebedůvěra - Vyšší ochota riskovat a ztráta zábran	- Používání tvrdého skla nebo plastových lahví - Zákaz pití a kouření na taneční ploše - Dostatek popelníků a odpadkových košů - Dobře osvětlená a jasná schodiště - Zamezení přístupu do potenciálně nebezpečných oblastí - Bezpečné a pravidelně kontrolované zařízení budov a staveb - První pomoc na místě
Pohlavně přenosné choroby a nechtěná těhotenství	- Alkohol a jiné návykové látky snižují zábrany - Alkohol a jiné návykové látky pomáhají zapomenout na zásady bezpečnějšího sexu	- Dobrá dostupnost kondomů - Informace o bezpečnějším sexu - Testování na sexuální přenosné choroby
Řízení pod vlivem návykových látek včetně alkoholu	- Zvýšení sebedůvěry - Nedostatek koordinace - Vyšší ochota riskovat a ztráta zábran	- Nabídka levných nealkoholických nápojů - Dostupná veřejná doprava a taxi - Informace o rizicích a bezpečnosti řízení - Speciální autobusy provozované organizátory
Násilí včetně sexuálního	- Alkohol a jiné návykové látky (zejména stimulační) zvyšují agrezi - Vyšší ochota riskovat a ztráta zábran - Obchod s ilegálními drogami - Ochranka užívající steroidy nebo stimulační drogy	- Flexibilní zavírací doba - Zvýšení dostupnosti veřejné dopravy v nočních hodinách - Plast, tvrzené sklo - Registrace a školení zaměstnanců ochranky - Předepsané postupy v případě stížností a jejich vyřizování
Poškození sluchu	- Intoxikace snižuje zábrany a vnímání nepříjemných pocitů spojených s hlukem - Větší expozice hluku vzhledem k delšímu tancování	- Stanovit maximální limity pro zvukové aparatury - Vyhrazené oblasti v okolí reproduktorů - Dostupné ucpávky do uší - Informace o účincích nadměrného hluku - Informace o příznacích poškození sluchu

Pasivní kouření	– Zvýšená míra kouření v prostředí nočního života – Mnoho „občasných“ kuřáků, vysoká míra kouření mezi návštěvníky akcí – Větší tendence kouřit pod vlivem užívání dalších látek včetně alkoholu	– Dostatečné větrání (zejména v prostorách baru) – Oddělené nekuřácké prostory – Adekvátní prostory k odpočinku pro zaměstnance – Dostupné informace o rizicích kouření
Požár	– Intoxikace vede k dezorientaci při případném nouzovém opouštění areálu – Kouření a hořlavé oděvy (např. PVC)	– Zabránit přeplnění prostor – Dobře označené a přístupné unikové východy – Dostupnost a údržba veškeré požární techniky – Pravidelná kontrola elektronických zařízení – Podpora používání nehořlavých materiálů

Doporučení z praxe

- Samospráva má kompetence k zajištění spolupráce mezi pořadateli a dalšími orgány, např. může iniciovat spolupráci na řízení dopravy s policií nebo sborem dobrovolných hasičů. Jako vhodný příklad dobré spolupráce je možné doporučit preventivní testování řidičů na alkohol před odjezdem z festivalu, např. formou stánku na parkovišti, které může zajišťovat Policie ČR, obecní policie nebo dostupný preventivní program (např. Promile Info – viz kapitolu 9). Může to být vhodným doplněním represivního testování policie na odjezdové cestě z festivalu, o kterém by měli být návštěvníci předem poučeni (např. v informacích na letáčích, cedulích při vstupu a na webu festivalu). Stanoviště testování na příslušném místě by mělo být dostatečně označeno po celou dobu trvání festivalu. Návštěvníci festivalu s testováním dopředu počítají a mohou se nechat před odjezdem preventivně otestovat bez hrozby postihu za řízení vozidla pod vlivem alkoholu.

ROZDĚLENÍ TYPŮ AKCÍ PODLE RIZIK A DOPORUČENÝCH INTERVENCÍ

Různé typy akcí představují různé skupiny organizátorů a návštěvníků, nutné je vždy zohlednit konkrétní podnik a akci, jejich podmínky provozu a také místní specifika. Uvedené charakteristiky nemusí být platné vždy a všude. Přesto lze podle typů prostředí a akcí zobecnit některá potenciální rizika, kterým je možné předcházet. Některé typy podniků a akcí se mohou prolínat a tudíž kombinovat charakteristiky i rizika, např. disko kluby na pomezí diskoték a klubů, open air festivaly, malé kluby (tzv. DJ bary) apod.

Typ prostředí/akce	Charakteristika, specifika	Specifická oblast potenciálních rizik	Doporučený typ intervencí
Kluby (taneční, rockové)	- Méně formální („undergroundovější“) prostředí nebo zaměřené na určitý typ klientely (subkulturu) - Možnost seberealizace aktivních zájemců o kulturu - Některé velké kluby nabízejí více hudebních scén anebo odpočinkový prostor (tzv. chill out) - Někdy bývá součástí servisu bezpečnostní služba	- Větší tolerance nebezpečného chování (od ostatních návštěvníků nebo personálu) - Delší otevírací doba, hudební produkce do ranních hodin – časová dezorientace, monotónní tanec - Uzavřený prostor – možné přeplnění, požár apod. - Světla, lasery – dezorientace, epileptické záchvaty, poškození zraku	- Kontaktní místo/stánek preventivních služeb (terénní program) ve větších klubech - Nástěnka, dostupné informační a další preventivní materiály (kondomy) v menších klubech a kontakty na další služby - Zapojení do dlouhodobější spolupráce na zajištění bezpečnějšího nočního života včetně školení personálu, kampaně, spolupráce s policií v rámci místní pracovní skupiny, např. projekt „Bezpečný klub“ v Plzni⁸ (Kandler, 2008a)
Bary	- Malé komornější prostředí - Možnost většího soukromí a posezení	Nepřítomnost bezpečnostní služby, konflikty řeší pouze barmani nebo samotní návštěvníci	Nástěnka, dostupné informační a další preventivní materiály (kondomy) v menších klubech

8 Projekt „Bezpečný klub“ reagoval na potřeby vzniklé z pracovní skupiny „Alkohol a mládež v Plzni“, byl inspirován zahraničními projekty „Safer Clubbing“ ze Švýcarska (www.safer-clubbing.ch) a projektem „Responsible service of alcohol“ (European Forum for Responsible Drinking, www.efrd.org). Stejně jako v podobných projektech v EU bylo cílem tohoto projektu podpořit zodpovědný přístup provozovatelů klubů a diskoték a jejich personálu (formou certifikace zapojených podniků po splnění předem stanovených podmínek), zprostředkovat spolupráci s místní samosprávou na zajištění spokojeného průběhu nočního života. Ze zkušeností z tohoto projektu vyplynulo, že je možné jej realizovat i v prostředí ČR (8 zapojených klubů v Plzni včetně opakovaného školení personálu, partnerství projektu s městem Plzeň včetně informační kampaně).

	– Otevřeno i přes den nebo nonstop	– V případě pořádání akcí hrozí snadno přehlnutí prostor – Umístění herních automatů (gamblerství)	– Kontakty na služby (taxi, služby odvozu pro řidiče, kontaktní centrum/terénní program, testování pohyblivě přenosných nemocí)
Diskotéky	– Více kontrolované prostředí zaměřené na konzumní klientelu – Bývá bezpečnostní služba – Koncentrace na komerční zisk a kvalitní servis (šatna, taxi) – Tlak na prestiž a pověst	– Konflikty s bezpečnostní službou – Větší tolerance nebezpečného chování (od ostatních návštěvníků nebo personálu) – Uzavřený prostor – možné přehlnutí, požár apod. – Světla, lasery – dezorientace, epileptické záchvaty, poškození zraku	– Kontaktní místo/stánek preventivních služeb (terénní program) ve větších klubech – Nástěnka, dostupné informační a další preventivní materiály (kondomy) v menších klubech – Kontakty na další služby – Zapojení do dlouhodobější spolupráce na zajištění bezpečnějšího nočního života včetně školení personálu, kampaně, spolupráce s policií v rámci místní pracovní skupiny, např. projekt „Bezpečný klub“ v Plzni⁸ (Kandler, 2008a)
Open air akce	– Taneční akce ve volném prostředí, v přírodě, pod širým nebem – Dostatečný přísun čerstvého vzduchu – Placené nebo zadarmo (tzv. „free“)	– Riziko utonutí v blízkosti vody, zranění v přírodě – Menší kontrola návštěvníků (možnost vnášet alkohol a jiné drogy, zbraně apod.) – Účastníci si s sebou mohou brát psy – Dešť, vítr – Kontaminace okolí výkaly	– Kontaktní místo/stánek preventivních služeb – Odpočítkový prostor (tzv. chill out) bez hlasité hudby, s mírným světlem a teplem, pracovníci pro krizovou intervenci v případě akutních psychologických obtíží, zdravotní služby atd. – Předem domluvená spolupráce s policií, zdravotní službou a místní samosprávou na zajištění bezpečného prostředí (vyhodnocení možných rizik před akcí vzhledem k prostředí, spolupráce s policií)

Festivally	– Možnost rozmanitějšího vyžití, větší nabídka aktivit (např. koupání, občerstvení) – Odpočinkové zóny (chill out) – Zázemí: parkování, kemp apod.		– Vykradení aut, stanu v kempu – Odjezd autem pod vlivem alkoholu nebo drog – Velká koncentrace lidí na jednom místě – riziko dezorientace, ztracení se, ušlapání, zranění	na řízení dopravy a kontroly řidičů opouštějících akci, vyznačené stanoviště zdravotníků apod.)	– Kontaktní místo nebo stánek preventivních služeb – Odpočinkový prostor (tzv. chill out) bez hlasité hudby, s mírným světlem a teplem, pracovníky pro krizovou intervenci v případě akutních psychických obtíží, zdravotní služby atd. – Předem domluvená spolupráce s policií, zdravotní službou a místní samosprávou na zajištění bezpečného prostředí (vyhodnocení možných rizik před akcí vzhledem k prostředí, spolupráce s policií na řízení dopravy a kontroly řidičů opouštějících akci, vyznačené stanoviště zdravotníků apod.)
--------------------------	--	--	--	--	---

PŘEHLED PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ A PŘÍKLADŮ DOBRÉ PRAXE

Systém služeb prevence rizik v prostředí taneční scény a nočního života v ČR je i přes svou odbornou úroveň (Saberžanová a Vacek, 2011) co do rozsahu poskytovaných služeb i jejich územního pokrytí spíše omezený, přesto v ČR existuje několik organizací, které se dlouhodobě a odborně věnují poskytování preventivních služeb v oblasti nočního života. Následující přehled může posloužit případně jako zdroj kontaktů na kvalifikované poskytovatele služeb pro potencionální projekt (v tom případě je nutné kontaktovat konkrétního poskytovatele s dotazem na aktuální kapacity a podmínky spolupráce).

Název programu	Stručná charakteristika	Poskytované služby	Lokalita působení	Kontakt
Safer Party (o.s. Chilli.org)	– Projekt Safer party je seskupení organizací, které se zabývají sociální prací na taneční scéně. Koordinátorem projektu je občanské sdružení Chilli.org, které společně s pražským o.s. SANANIM, brněnským o.s. Podané ruce (Wallhala a Extc.cz) a jihočeským o.s. Prevent navštěvuje největší letní taneční festivaly a nabízí účastníkům svoje specifické preventivní projekty zaměřené na taneční scénu.	– Chill out – Informační materiály – Poradenství – Voda zdarma	– Celá ČR, především festivaly	Chilli.org, o.s. IČ: 28554914 E-mail: chilli.org@gmail.com Jednatelka: Chawva Saberžanová Tel.: 602 877 603 E-mail: chawva.sab@gmail.com
Extc.cz (o.s. Podané Ruce)	– Cílem stránek je poskytovat objektivní informace o drogách a odpovídat na dotazy týkající se drogové tematiky. Ke každému dotazu se přistupuje individuálně a s respektem. Na dotazy odpovídá tým zkušených pracovníků pod supervizí. Kontakt s internetovou	– Poradna – Intervence na akcích včetně mobilní poradny	– Poradna – celá ČR, intervence na tanečních akcích zejména na Moravě	Extc.cz Vojtěch Netik E-mail: info@extc.cz Terénní programy Brno Videňská 3, 602 00 Brno

	poradnou nemůže nahrazovat osobní rozhovor s lékařem, terapeutem či psychologem.				Tel.: 543 210 802 E-mail: street@podaneruce.cz
Promile Info (o.s. Sananím)	– Promile INFO je služba pro všechny, kteří chtějí nebo potřebují mít svůj alkohol pod kontrolou. Je to služba pro řidiče, cyklisty nebo třeba lékaře a sestřičky. Funguje jednoduše, anonymně, a to kdykoli a kdekoliv: pomocí jediné SMS v okamžiku zjistíte, kdy budete zase na nule. Na základě zadaných údajů, které pošlete SMS, vám totiž Promile INFO spočítá, jaká je vaše aktuální hladina alkoholu v krvi a zároveň, kdy budete znovu střízlívi. Službu nejdete také na webu a od roku 2012 také na android marketu a App Store.	– Promile INFO (SMS, WAP, web) – Testování alkoholu přímo na akcích – Od roku 2012 velká odpočinková zóna (tzv. chill out) pro letní hudební festivaly	– Festivaly v ČR	Www.promile.info	
Jihočeský Streetwork (o.s. Prevent)	– Prevence spojená se zneužíváním syntetických drog (informace o rizicích spojených s užíváním syntetických drog, včetně distribuce informačních materiálů, distribuce kondomů, krizová intervence, poradenská činnost, reference do	– Distribuce informačních materiálů, kondomů – Krizová intervence – Poradenská činnost – Reference do léčby	– Taneční akce zejména v Jihočeském kraji	E-mail: street@os-prevent.cz Skype: prevent.podzimek Web: http://js.os-prevent.cz Vedoucí: Bc. Kamil Podzimek, DiS. Tel: 602 570 366	

	léčby, drobné zdravotní ošetření, základní zdravotní ošetření, zprostředkování kontaktů na další odborná zařízení).	– Drobné zdravotní ošetření – Základní zdravotní ošetření – Zprostředkování kontaktů		
--	---	--	--	--

Uvedené informace byly aktualizovány v říjnu 2011.

Dále mapa terénních programů: <http://www.drogy-info.cz/index.php/map/> (zadat kraj a druh „Terénní práce“).
 Dalším zdrojem inspirace nebo partnerství mohou být projekty ze zemi EU sdružené na webu: www.safemightlife.org.⁹

9 Stejně tak jako byly zdrojem inspirace pro autora této publikace při vytváření preventivního projektu DANCE-8 v prostředí taneční scény v Plzni.

MOŽNÉ PRÁVNÍ PROBLÉMY
V ŠIRŠÍM KONTEXTU

Pořádání hromadné kulturní akce zasahuje do řady právních předpisů a norem. Jako vodítko by pořadatelům mohla sloužit metodická pomůcka vydaná ministerstvem vnitra¹⁰. Obsahuje ucelený přehled jednotlivých právních norem, jednotlivých druhů možného protiprávního jednání (především v oblasti přestupků) a jejich skutkových podstat, a také orgánů, které jsou pověřeny jejich řešením. Dále je uveden pouze základní přehled nejčastějších z nich.

Podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen PZ), se pořadatel hromadné kulturní akce může dopustit např. přestupku souvisejícího s oznamováním akcí. Takového přestupku se lze podle § 46 PZ dopustit porušením povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách krajů a obcí. K jejich projednávání jsou příslušné obce, respektive obecní úřady. Za tento přestupek je možné uložit pokutu do 30 tisíc Kč.

Dále je možné dopustit se přestupků proti veřejnému pořádku, např. podle § 47 PZ, který definuje tento přestupek např. jako neuposlechnutí výzvy veřejného činitele, porušení nočního klidu, znečištění anebo zanedbání úklidu veřejného prostranství, poškození nebo neoprávněné zabránění veřejného prostranství, neoprávněné založení skládky nebo odkládání odpadků nebo odpadu mimo vyhrazená místa. Přestupek řeší obec, respektive obecní úřad. Za porušení tohoto ustanovení lze uložit pokutu ve výši od 3 do 50 tisíc Kč. Přestupku proti majetku podle § 50 PZ se dopustí ten, kdo úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si присвоjí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení (souhlasu) oprávněné osoby. K projednávání jsou oprávněny obce, respektive obecní úřady a za přestupek hrozí pokuta do 15 tisíc Kč.

Z hlediska drogové problematiky se lze dopustit přestupku podle § 30 PZ. Jedná se především o prodej či umožnění konzumace alkoholu či jiných návykových látek nezletilým, ale i osobě, o níž ví, že po konzumaci bude vykonávat činnost, při níž by mohla ohrozit život, zdraví nebo majetek. Za přestupky podle § 30 lze uložit (u různých písm. různou) pokutu od 3 do 50 tisíc Kč.

Další možné přestupky související s pořádáním hromadně kulturních akcí se mohou vztahovat např. k ochraně autorského práva, ochraně přírody a krajiny, ochraně veřejného zdraví, ochraně vod, ochraně zemědělského půdního fondu, ochraně lesa, nakládání s odpady, požární ochraně, provozu na pozemních komunikacích, ochraně ovzduší.

Zásah Policie České republiky do pořádání hromadné kulturní akce je možný podle oprávnění stanovených zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Jedná se zejména o oprávnění požadovat vysvětlení, oprávnění požadovat prokázání totožnosti, oprávnění zajistit osobu, oprávnění k omezení pohybu agresivních osob, oprávnění odebrat zbraň, oprávnění k prohlídce dopravních prostředků, oprávnění zakázat vstup na určitá místa, oprávnění k úkonům v souvislosti s řízením o přestupcích. Dalšími orgány, které mohou omezit pořádání nebo průběh konání hromadně kulturních akcí, může být obecní policie, Česká inspekce životního prostředí, orgány ochrany zemědělského půdního fondu, orgány státní správy lesů (zprostředkovaně obecní úřady obcí s rozšířenou

10 <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomucka-k-postupu-starosty-obce-v-pripade-konani-akce-typu-technoparty-na-uzemi-obce.aspx> (2011-12-09)

působností a krajské úřady). V případě rizika ohrožení veřejného zdraví může na podnět místní samosprávy zajistit orgán ochrany veřejného zdraví (krajská hygienická stanice) dodržení hygienických limitů nebo pozastavit výkon činnosti.

Následující tabulka uvádí stručný přehled nejčastějších přestupků a správních deliktů, které mohou souviset s pořádáním tanečních akcí nebo provozem hudebních klubů a diskoték podle metodické pomůcky Ministerstva vnitra ČR k postupu starosty obce v případě konání akce typu technopárty na území obce¹¹.

Přestupek/správní delikt	Správní orgán příslušný k jeho projednání
Přestupky proti pořádku ve státní správě a samosprávě (§ 46 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů – dále PZ)	Obec (obecní úřad), jde-li o přestupky proti pořádku ve státní správě ve věcech, které jsou jim svěřeny, přestupky proti pořádku v územní samosprávě, jinak obecní úřad obce s rozšířenou působností
Přestupky proti veřejnému pořádku (§ 47, § 47b a § 48 PZ)	Obec (obecní úřad); Policie ČR v blokovém řízení přestupky podle § 47 písm. b) až d) a § 48 PZ
Přestupky proti majetku (§ 50 PZ)	Obec (obecní úřad); v blokovém řízení též Policie ČR
Přestupky na úseku kultury (§ 32 odst. 1 písm. a/ PZ)	Obecní úřad obce s rozšířenou působností
Správní delikty podle § 58 a 59 obecního zřízení (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů)	Rada obce (může svěřit odboru obecního úřadu)
Přestupky podle § 87 a správní delikty podle § 88 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně krajiny ve znění pozdějších předpisů	Obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad, případně též Česká inspekce životního prostředí
Přestupky na úseku ochrany životního prostředí podle § 45 PZ	Obecní úřad obce s rozšířenou působností
Přestupek na úseku zdravotnictví podle § 29 odst. 1 písm. o) PZ	Krajské hygienické stanice
Správní delikt podle § 92 zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů	Krajské hygienické stanice
Správní delikt podle § 116 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách ve znění pozdějších předpisů	Česká inspekce životního prostředí

¹¹ <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomucka-k-postupu-starosty-obce-v-pripade-konani-akce-typu-technoparty-na-uzemi-obce.aspx> (2011-12-09)

správní delikt podle § 20 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu ve znění pozdějších předpisů, nebo přestupek na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství podle § 35 odst. 1 písm. e) PZ	Orgány ochrany zemědělského půdního fondu
Přestupek podle § 53 nebo správní delikt podle § 54 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích ve znění pozdějších předpisů	Obecní úřad obce s rozšířenou působností (eventuálně krajský úřad, jde-li o nesplnění povinností uložených orgánem kraje)
Správní delikt podle § 66 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech ve znění pozdějších předpisů	Obecní úřad, Česká inspekce životního prostředí nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností
Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob (§ 76) a přestupky fyzických osob (§ 78) podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů	Hasičský záchranný sbor kraje
Přestupek na úseku dopravy a silničního hospodářství podle ustanovení § 23 odst. 1 písm. l) PZ nebo správní delikt podle § 42 zákona 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů	Obecní úřad obce s rozšířenou působností, jde-li o přestupky na dálnicích a na silnicích, a obec, jde-li o přestupky ve věcech místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací
Správní delikt podle § 35 nebo přestupek podle § 39 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů	Obecní úřad obce s rozšířenou působností
Správní delikt podle § 27 nebo přestupek podle § 28 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání ve znění pozdějších předpisů	Obecní úřad obce s rozšířenou působností
Přestupek podle § 63 odst. 1 písm. a) nebo správní delikt podle § 64 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti ve znění pozdějších předpisů	Pověřený obecní úřad

Pozn.: Ustanovení § 86 písm. d) PZ opravňuje obecní policii (jako zvláštní orgán obce) k projednávání některých přestupků v blokovém řízení:

- a) přestupky na úseku ochrany před alkoholizmem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. a), c), g) až i), k) až o),
- b) přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce a
- c) přestupky proti pořádku ve státní správě spáchané v oblasti dopravy a užívání pozemních komunikací (viz PZ).

ZÁVĚR

Tento dokument inspirovaný evropskou metodikou (DC&D Safer Nightlife partners, 2008) může být zdrojem inspirace pro komunitní spolupráci při snižování rizik v prostředí taneční scény a nočního života a pro zahájení, provoz i udržení projektu snižování rizik v prostředí taneční scény a nočního života. Stejně tak posloužil jeho anglický originál autorovi k realizaci preventivních projektů Dance8 a Bezpečný klub v prostředí taneční scény a nočního života v Plzni (Kandler, 2008a). Jak se ukazuje, principy komunitní spolupráce jsou přenosné ze zahraničí, avšak vyžadují specifikaci pro místní podmínky nejen v ČR, ale i v konkrétních lokalitách.

Metodické doporučení by mělo umožnit sdílet zkušenosti dobré praxe a může pomoci politikům (např. starostům, radním pro bezpečnost, sociální nebo zdravotní oblast), úředníkům (např. vedoucím sociálních nebo zdravotních odborů, koordinátorům protidrogové prevence), poskytovatelům služeb a zainteresovaným skupinám, aby mohli lépe porozumět potřebám zúčastněné veřejnosti, návštěvníkům tanečních akcí a nočního života, vytvořit projekty, které by odpovídaly jejich potřebám, nalézt přístupy účinné pro zajištění prevence rizik v prostředí taneční klubové scény, udržet tyto projekty funkční a efektivně spolupracovat na sdílení osvědčených zkušeností.

Materiál poskytuje nejen teoretická východiska pro uvědomění si základních principů spolupráce, zmapování klíčových podmínek, kompetencí jednotlivých činitelů i dalších zdrojů nutných pro spolupráci, ale také zcela konkrétní postupy pro efektivní plánování konkrétních projektů vzhledem k dostupným podmínkám, návrhy konkrétních opatření na snížení rizik v prostředí taneční scény a nočního života a také ukázky fungujících preventivních projektů v ČR i zahraničí.

I přesto, že cílem tohoto metodického doporučení není dávat definitivní návody (vzhledem k odlišným podmínkám v jednotlivých lokalitách a komunitách, v konkrétních podnicích a na jednotlivých akcích vyžadujících individuální přístup), přesto je možné jeho prostřednictvím zodpovědět otázky uvedené v první kapitole:

Jak porozumět potřebám veřejnosti a návštěvníkům akcí a oslovit je?

- Spolu s partnery si definujte komunikační kanály, kterými budete získávat informace od návštěvníků i veřejnosti.
- Hledejte společně možnosti řešení a pozitivní efekty spolupráce pro veřejnost i návštěvníky.

Více v kapitole 2 (zásady spolupráce), konkrétně v kapitole 4 (zdroje informací) a kapitole 5 (stupně připravenosti).

Jak vytvořit projekty, které by odpovídaly jejich potřebám?

- Zjišťujte na začátku i v průběhu projektu potřeby veřejnosti i návštěvníků (potřeby se mohou v průběhu měnit), dotazujte se a měřte jejich naplňování.

Konkrétně v kapitole 5 (jak začít, pokračovat a upravovat projekt).

Jaké přístupy jsou účinné pro zajištění prevence rizik v prostředí taneční klubové scény?

- Volte dosažitelné a reálné cíle podle možností (zdroje viz kapitulu 6), které respektují potřeby a požadavky všech zúčastněných (určitý kompromis je nutný, pravděpodobně není možné vyhovět všem).
- Přizpůsobte projekt konkrétním podmínkám (situaci na místní taneční/klubové scéně, zdrojům, partnerům); pro každé prostředí a typ návštěvníků může být vhodný odlišný přístup, který byste měli určit na základě mapování situace v dané lokalitě (viz kapitolu 4).

Více v kapitole 2 (zásady spolupráce) a konkrétně v kapitole 7 (konkrétní opatření).

Jak udržet projekty funkční?

- Průběžně ověřujte naplňování cílů a potřeb všech zúčastněných.
- Zajistěte aktuální i alternativní zdroje pro fungování projektu.

Více v kapitole 6 (zajištění zdrojů).

Jak efektivně spolupracovat na sdílení osvědčených zkušeností?

- V rámci komunitní spolupráce si předem vymezte, kdo bude mít ze spolupráce jaké výhody; sdílejte informace a zkušenosti se svými klíčovými partnery tak, aby měla spolupráce efekt pro všechny zúčastněné strany.
- Využijte možnosti sdílení zkušeností a dobré praxe se zavedenými programy v ČR nebo evropskými partnery (viz kapitolu 9).

Více v kapitole 3 (vymezení rolí).

Poděkování za významnou spolupráci při vzniku této publikace patří Stephanu Leclercqovi a pracovní skupině Safer Nightlife za poskytnutí anglické předlohy (DC&D Safer Nightlife partners, 2008), ze které autor volně čerpal a doplnil ji v této publikaci o zkušenosti z praxe preventivních služeb v prostředí taneční scény a nočního života v ČR. Dále Lucii Grolmusové za pečlivou editorskou práci, Viktoru Mravčíkovi za odborné vedení a organizátorovi festivalu Pig Fest Petru Jiráskovi za konzultaci uvedených opatření.

SUMMARY

In practice of preventive services, local authorities and organizers it is efficient to co-operate in partnership on nightlife prevention and risk minimisation. In fact, there isn't any festival, party, club or any disco where alcohol and also other psychoactive substances are not consumed. That's why you probably won't meet club staff, security service or bartenders who have no problems with aggression, injuries or other forms of risky behaviour of customers from time to time. Policy makers and administrations could start processes to solve problems in these issues and preventive professionals can make easier communication about these often taboo topics. The responsibilities for problems in dancing and nightlife scene cannot be applied separately only to promoters, practitioners or policy makers and administrations – for effective solution they have to cooperate together and each in its competency. These guidelines introduce a complex of arrangements which are realistic in Czech background with fragmented and weak laws about party and nightlife scene. So it puts accent on active collaboration of involved subjects.

These guidelines have been developed with strong help and on the basis of the Safer Nightlife Guidelines, developed by the DC&D Safer Nightlife partners and published by the Democracy, Cities & Drugs project in 2008:

DC&D Safer Nightlife partners, Safer Nightlife projects: a European proposition to promote safer nightlife and share good practice, DC&D project, 2008. Available on-line here: <http://www.safernightlife.org/digital-library>

Permission to use and adjust the original source to Czech was provided by Stephane Leclercq (DC&D Safer Nightlife Manager).

LITERATURA

- DC&D Safer Nightlife partners (2008). Safer Nightlife projects: a european proposition to promote safer nightlife and share good practice. Democracy, Cities & Drugs project. Retrieved from <http://www.safernightlife.org/digital-library>
- EMCDDA, Olszewski, D., Burkhart, G., Nilson, M. and Wallon, A. (2002). Recreational drug use – a key EU challenge. In Zábranský, T., Bayer, J. (2003). *Zaostřeno na drogy 5/2003*. Praha: Úřad vlády ČR. Retrieved from <http://www.drogy-info.cz/index.php/content/download/1043/5070/file/Zaost%20%99eno%20na%20drogy%20200305.pdf>
- Kandler, M. (2008a). Bezpečný klub. Plzeň: CPPT, o.p.s. Retrieved from http://eskanoizze.com/old/Stare_stranky/Novinky/042008/prezentace_Bezpecny_klub_black.pdf
- Kandler, M. (2008b). Možnosti rozvoje systému Harm Reduction služeb na tanečních akcích. Praha: Úřad vlády ČR. Retrieved from http://www.drogy-info.cz/index.php/content/download/91396/393702/file/6-Rozvoj%20HR%20slu%C5%BEeb%20na%20tane%C4%8Dn%C3%AD%20sc%C3%A9n%C4%9B_ePub.pdf
- Kubíková, E., Fajrajzlová, M. (2006). Technoparty jako iniciační rituál. Příspěvek přednesený na AT konferenci 2006, Měřín. Retrieved from www.adiktologie.cz/cz/articles/download/638/
- Metodická pomůcka k postupu starosty obce v případě konání akce typu technopárty na území obce. 2006. Praha: Ministerstvo vnitra. Retrieved from <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicka-pomucka-k-postupu-starosty-obce-v-pripade-konani-akce-typu-technoparty-na-uzemi-obce.aspx>
- Mravčík, V., Pešek, R., Horáková, M., Nečas, V., Škařupová, K., Šťastná, L., Škrdlantová, E., Kiššová, L., Běláčková, V., Fidesová, H., Nechanská, B., Vopravil, J., Kalina, K., Gabrhelík, R., Zábranský, T. (2010). *Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2009*. Praha: Úřad vlády ČR. ISBN 978-80-7440-034-6
- Saberžanovová, Ch., Vacek, J. (2011). *Zaostřeno na drogy 2/2011*. Praha: Úřad vlády ČR. Retrieved from http://www.drogy-info.cz/index.php/content/download/141524/599124/file/Zaostreno_201102_adiktologicke_sluzby_v_prostredi_zabavy.pdf
- Škařupová, K. (2010). *Zaostřeno na drogy 2/2010*. Retrieved from http://www.drogy-info.cz/index.php/publikace/zaostreno_na_drogy/2010_zaostreno_na_drogy/zaostreno_na_drogy_2010_02

Michal Kandler

Komunitní spolupráce při zajištění prevence rizik v prostředí taneční scény

© Úřad vlády České republiky, 2012

© Vydal Úřad vlády České republiky, 2012

1. vydání

Redakčně uzavřeno 20. srpna 2012

Design Missing-Element

Sazba Michal Korecký

ISBN 978-80-7440-060-5

KOMUNITNÍ SPOLUPRÁCE PŘI ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE RIZIK V PROSTŘEDÍ TANEČNÍ SCÉNY

- V praxi preventivních služeb, samosprávy i pořadatelů se jeví jako efektivní partnerská spolupráce při předcházení a minimalizaci problémů spojených s taneční scénou a nočním životem. V oblasti řešení problémů v prostředí taneční scény a nočního života nemůže být zodpovědnost kladena pouze na provozovatele klubů a tanečních akcí, na preventivní služby nebo pouze na samosprávu – na efektivním řešení musí spolupracovat všechny tyto složky společně a každá svým dílem. Tato metodika představuje soubor opatření reálných v prostředí ČR, kde je legislativní úprava této oblasti roztržistěná a vágní, a tudíž klade důraz na aktivní spolupráci zapojených subjektů.
- Publikaci čtenářům předkládá Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, které je pracovištěm Úřadu vlády České republiky. Plné znění této publikace, dříve vydané publikace a informace o dalších připravovaných publikacích najdete na webové stránce www.drogy-info.cz v sekci Publikace. Distribuci zajišťuje vydavatel.

neprodejné